

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 91. — ŠTEV. 91.

NEW YORK, MONDAY, APRIL 18, 1932. — PONDELJEK, 18. APRILA 1932.

VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX.

MAJNERJI SE NE MOREJO POBOTATI Z LASTNIKI

NAD DESET TISOČ ŠTRAJKARJEV SE JE POSLOVILO OD TRUPLA USMRČENEGA TOVARIŠA

Premogariji v Illinoisu zahtevajo sedem dolarjev na dan, premogovni baroni jim pa hočejo dati le štiri. — Milica v stavkovnem okrožju je dobila ojačenja. — Premogovni baroni zahtevajo senatno preiskavo. — Veličasten pogreb usmrčenega štrajkarja Kimbella.

CADIZ, Ohio, 17. aprila. — Danes so pokopali tukaj 55letnega štrajkarja Williama Kimbella iz Bradley, Ohio, ki je bil pred par dnevi ustreljen v bitki s pomožnimi šerifi. Pogreb je bil veličasten. Govorniki so označevali pokojnika kot mučenika.

Ko je ležalo njegovo truplo v episkopalni cerkvi v Smithfieldu, se je poslovilo od njega od 8000 do 10,000 tovarišev-štrajkarjev.

PINEVILLE, Ky., 17. aprila. — Arthur Garfield Hayes, generalni zastopnik American Civic Liberties Union, je pred kratkim objavil, da bo odptoval v jugovzhodni del države Kentucky ter proučil razmere v tamošnjem premogovnem okrožju.

Okrajni pravdnik Walter B. Smith mu je odgovoril: —

— Civil Liberties Union bomo v Bell okraju istakotako zatrl kot bi zatrl steklega psa.

CADIZ, Ohio, 16. aprila. — Danes je bilo poslano nadaljno vojaštvo v premogovno okrožje vzhodnega dela države Ohio, kjer sta bila tekom nemirov, ki so se završili prejšnji teden, usmrčena dva moška, dočim jih je bilo večje število več ali manj resno poškodovanih.

Vojaštvo je dospelo iz Clevelanda, Cantona in Youngstowna, in sedaj se nahaja v stavkovnem okrožju 560 miličarjev.

Danes je vladal mir, toda oblasti so dobile poročilo; da se nameravajo štrajkarji jutri zbrati pred premogovnikom v bližini Adene, kjer je bil prejšnji teden usmrčen štrajkar Walter Kimbell.

Miličarji stražijo vhode v one premogovnike, v katerih se bo v ponedeljek obnovilo obratovanje.

Predsednik Tasa Mining Company, H. B. Salkeld, je brzojavil zveznima senatorjema Reedu in Davisu ter poslancu Kelly-ju, naj zahtevajo senatno preiskavo, češ, da so nekateri prebivalci prepričani, da je skrit pod tem obžalovanjem vrednim položajem zločinski motiv, ki resno ogroža varnost dežele.

Uradniki United Mine Workers izjavljajo, da bodo poslali na konferenco, ki jo je sklical za sredo delavski tajnik Doak, osem zastopnikov.

Glede premogovnih baronov se še ne ve, če bodo poslali na konferenco svoje zastopnika.

CHICAGO, Ill., 16. aprila. — Konferenca med zastopniki premogarjev in premogovnih baronov se je ponovno odgodila, ker ni bilo mogoče doseči sporazuma.

Ko je bilo sklenjenih par začasnih pogodb, je začelo obratovati kakih osemdeset manjših premogovnikov, v katerih zaslužijo delavci še vedno po \$6.10 na dan. Vodstva velikih premogovnikov niso hotela skleniti provizoričnih pogodb, ki bodo le toliko časa veljavne, da bodo določene nove plače.

Pogajanja so se razbila, ker lastniki premogovnikov nočejo plačati več kot štiri dolarje na dan, dočim zahtevajo premogariji 7 dolarjev dnevno.

Na tisoce ljudi—žrtve v potresa

STIMSON SE JE HITRO LOTIL DELA

Takoj, ko je prišel ameriški državni tajnik v Ženevo, je pričel delati. Posvetovanja z diplomati.

Ženeva, Švica, 17. aprila. — Državni tajnik Henrik Stimson je prišel v Ženevo in se takoj začel zanimati za delovanje razorožilne konference.

Najprej je imel sestanek z angleškim zunanjim ministrom Sir Johnom Simon ter sta se razgovarjala o razoroženju ter o kitajsko-japonskem sporu.

Nato je Stimson obiskal švicarskega predsednika Giuseppe Motta, je sprejel turškega zunanjega ministra Teyfik Lužli pašo, zatem pa se je zglasil pri generalnem tajniku Lige narodov Sir Eric Drummond ter predsedniku razorožilne konference Arthur Hendersonu.

Zutraj je Stimson imel konferenco z ameriško delegacijo.

Časnikarskim poročevalcem je Stimson izrazil upanje, da bo mogoče kaj prispevati k ugodnemu izidu razorožitvene konference.

Stimson in njegova soproga zelo obdujmeta svoje začasno stanovanje v veliki vili Bessinge na griču, od koder je krasen razgled na jezero Toman in Jura pogorje, proti jugu pa na zeleno polje in Mont Blanc.

Vila, ki je najeta za en mesec, ima zelo dragocene umetnine, izborna knjižnico in muzej.

Nemški kaneler Bruening je takoj po svojem prihodu v Ženevo obiskal svetjete, delegata Maksima Litvinova ter sta obhajala obilnicno rapalske pogodbe.

PRESTAVA JEZIKA MAJEV

San Diego, Cal., 16. aprila. — Arheolog T. K. Griswold je naznanil, da se mu je posrečilo predstaviti 19 besed jezika izumrlega rodu Maja.

Professor Griswold pravi, da je del koledarja, ki vsebuje poleg imen mesecev še druge stvari. Meseca marec in maj imata v jeziku Majev skoro slično ime z angleškim imenom. Koledar Majev je bil razdeljen v 18 mesecev in je imel poleg tega pet izvanrednih, neimenovanih dni.

Pred nekaj meseci je naznanil Griswold, da je iz koledarja iznašel, da so Maji računali leta od postanka svojega rodu 5.044.516 let.

CADIZ, Ohio, 16. aprila. — Ko so se vršile danes priprave za veličasten pogreb štrajkarja Waltera Kimbella, kateri je bil ustreljen pri Somers premogovniku, so našli v nekem jarku v tukajšnji bližini truplo štrajkarja Carla Naygreana. Našli so ga v bližini kraja, kjer se je pred kratkim vršil boj med štrajkarji in stavkokazi. Očividci izjavljajo, da je policija streljala na bojujoče se.

Oblasti zatrjujejo, da na truplu Naygreana ni nobene rane oziroma poškodbe. Bajga je zadela kap.

TREZNOST SE JE POVEČALA NA FINSKEM

Odkar so opojne pijače zopet dovoljene, je manj pijanih. — Obiskovanje gostiln ponehuje.

Helsingfors, Finska, 17. aprila. — Vsled nove postave ki dovoljuje prodajo opojnih pijač, je število aretacij zaradi pijanosti znatno padlo.

Polijski urad naznanja da je sedaj vsak dan polovica manj pijanih aretiranih kot pa tekom prohibicije.

Tudi število obiskovalcev gostiln se je zmanjšalo; po gostilnah ni treba več posebnih stražnikov kot prve dni, ko je bila odpravljena prohibicija.

Na Finskem je bila odpravljena prohibicija 5. aprila. V veljavni je bila trinajst let. V decembru se je vršilo ljudsko glasovanje glede prohibicije in velika večina naroda je bila za odpravo prohibicije. Finski državni zbor je 30. januarja razpravljal o novi postavi ter je zahteval strogo državno nadzorstvo. Vlada nadzoruje izdelovanje opojnih pijač in tudi določa dobiček gostilničarjem. Število gostiln je zelo omejeno in so natančno določene ure, ko se smajo prodajati opojne pijače.

PRESEDNIKOVE POSTRVI V NAPAČNI VODI

Nashua, N. H., 16. aprila. — Ako hoče predsednik Hoover loviti postrvi, ki so bile izrejene v vladnem zavodu za rejo rib, jih bo moral iti loviti v Rose River, mesto v svojo kempo Rapidan.

500 postrvi, ki so bile dolge po osem paleev, in ki so bile namenjene v predsednikovo kampo, je bilo pomotoma zloženih iz vlaka v Orange, Ca. Postrvi so spustili v potok Rose. Tudi v Orange so namreč nekateri ribiči pričakovali tako pošiljatev.

TURKINJA OBDOJENA NA SMRT

Istanbul Turčija, 16. aprila. — Sodišče v Adami je obsodilo na smrt mlado dekle Aise, ki je umorila ženo moža, ki ga je ljubila.

Aise je druga ženska, ki je bila v Turčiji obsojena na smrt.

IZSELJEVANJE AMERIKANECV V SOVJ. UNIJO

Vsi upajo dobiti v Rusiji delo. — Delo samo za izvežbane delavce. — Drugi ostanejo brez dela.

Moskva, Rusija, 17. aprila. — Z vsakim dnevom prihaja v Moskvo več Amerikancev, upajoč, da bodo dobili vsaj za nekaj časa dela, ker v domovini ni več dela. Včasih dobe delo, včasih zopet ne in ruska vlada je v veliki zadregi zaradi tega.

Največ Amerikancev pride v Rusijo s posredovanjem turistovske agencije. Ko pridejo v Moskvo, dobijo v hotelu prostor in hrano za en mesec. Ako je kdo tako srečen, da najde delo in stanovanje, dobi dovoljenje, da sme ostati v deželi šest mesecev.

Ako je kdo izučen rokodelce, lahko najde delo. Zelo težko pa je najti pravi zavod. Ponajveč pošljejo take delavce iz Moskve v kraje, kjer gradijo velike tovarne in tam se mora navaditi na življenje ruskih delavcev; vsak dan mora biti zadovoljen s črnim kruhom, juho, krompirjem, z malim kosom mesa in ribami. Rusi so z mladega navajeni na to hrano, toda Amerikancev je zopet navajen na drugačno hrano.

Posebno dobro izvežbani delavci, zlasti pa še arhitekti prav lahko dobe službo v Moskvi. Nek mlad arhitekt, ki je bil v Rusiji samo tri tedne, je dobil službo, kjer je pomagal izdelovati načrte za tovarne. Dobiva po 300 rubljev na mesec in organizacija mu poleg tega še plača sobo v hotelu. Vendar pa težko živi s svojo plačo, ker vsako kosilo velja okoli pet rubljev v razmerju s tem tudi druge potrebščine.

Nek drug mlad Amerikancev je dobil delo na državni kmetiji, toda zaradi nenavadne hrane je zbolel in je moral priti v Moskvo. Nekaj časa je staloval pri svojem prijatelju v hotelski sobi, pozneje pa je dobil mesto učitelja angleščine in sobo, toda skoro ves svoj denar izda za hrano.

Res je, da v Rusiji primanjkuje delavcev, toda vlada ne more rabiti neučeni delavcev in so vladi samo v veliko breme.

V Rusiji zelo primanjkuje novanj in kdor ni bil v Rusiji, ne more predstavljati, kako natančna so stanovanja. Lahko je reči: — Mlad sem in zdrav in sem pri volji spati na tleh. — toda težko je najti tudi prostor na tleh.

Sovjeti rabijo samo izvežbane delavce, ki znajo učiti ruske delavce in jim kaj pokazati, česar prej niso znali. Take delavce najemajo sovjeti po svoji agenturi Amtorg v New Yorku.

FRANCOSKO POSOJLO POLJSKI

Varsava, Poljaka, 17. aprila. — Vlada je naznanila, da je francoska vlada dovolila Poljski 150 milijonov frankov (\$5,850,000) posojila za zgradbo železnice iz Gorenje Šlezije do poljskega pristanišča Gdingen.

V KITAJSKEM MESTU MACHENG SO SE PORUŠILE SKORO VSE HIŠE

HANKOV, Kitajska, 17. aprila. — Kitajska poročila, ki so po dolgi zakasnitvi dospela z Hupeh province, javljajo, da se je pojavil dne 6. aprila tam strahovit potres, ki je zahteval na tisoče in tisoče človeških žrtev. Potres se je pojavil v dolini reke Jangtse ter uničil več mest in vasi v severovzhodnem delu province Hupeh.

Poročila so zakasnila, ker so bile razdežane brzojavne in telefonske zveze.

Poročevalce pravi, da so po vsem ozemlju raztresena človeška trupla.

Sedemdeset odstotkov hiš v mestu Macheng je porušeni. Potres se je tako nenadno pojavil, da ljudje niso mogli pobegniti iz hiš, ki so se porušile in jih pokopale pod seboj.

Poročevalce dostavlja, da je bil potres strahovit udarec za pokrajino, ki je že toliko pretrpela od komunistov in banditov.

Provincijalna vlada je bila naprošena za pomoč.

Vsled potresa opustošeno ozemlje v severovzhodnem delu province Hupeh, se nahaja devetdeset milj severovzhodno od kitajskega mesta Hankov ter je bilo zelo obljudeno.

AMERIKA BOLJ TOŽI KOT EVROPA

Washington, D. C., 17. aprila. — Prejšnji governor na Filipinih Dwight F. Davis, ki se je ravno vrnil iz Pariza, je po obisku pri predsedniku Hooverju v Beli hiši rekel časnikarskim poročevalcem, da se Evropa zaradi sedanjega gospodarske krize mnogo manj pritožuje kot pa Amerika.

ODVEDBA ŽENE

Philadelphia, Pa., 17. aprila. — Trije črneci so prisilili neko belo ženo da je stopila v avtomobil, predno ji je mogel kdo priti na pomoč.

Trgovce sadja Jakob Capaum je dogodek naznanil policiji in naenkrat je bilo celo mesto na nogah.

znan, z voza argovino, s tremi črnimi na vogalu naglo po ulici.

Dva črneca skočila iz avtomobila, zgrabita ženo in jo potisneta v avtomobil. Capaum pravi, da je žena kričala in se borila s črnici. Avtomobil je nato naglo odpeljal. Avtomobil je imel pravice države New Jersey.

CHICAGO NE MORE KUPITI AVTOMOBILSKE PRAVICE

Madison, Wis., 17. aprila. — W. E. Jackson, ki pravi, da je mestni uslužbenec iz Chicago, je bil aretiran, ker se je vozil z avtomobilom s pravico za leto 1931.

Pred policijskim sodnikom je izjavil, da je avtomobil last mesta Chicago in da nima avtomobilske pravice za letošnje leto, ker Chicago nima denarja.

PREBIVALSTVO NEMŠKIH MEST SE MANJŠA

Prebivalci v velikem številu zapuščajo mesto. — Selijo se v manjša mesta, trge in vasi.

Berlin, Nemčija, 17. aprila. — V Nemčiji se prebivalstvo več ne seli z dežele v mesta, temveč ravno narobe. Od leta 1922 dalje je vse hotelo v mesta, leta 1930 pa se je pričela selitev v smeri, tako da se je število ljudi, ki so se izselili z mest, leta 1931 podvojilo.

Večja mesta so zadnje leto izgubila na svojem prebivalstvu okoli 100,000 ljudi. Vzrok temu izseljevanju je depresija, ker je industrija zastala. Mestni prebivalci so se večinoma preselili v manjša mesta, trge in vasi, kjer je še vedno lažje najti kamo dalo, kot pa v velikem mestu.

SMRTNA KOSA

V Strazišču pri Kranju je dne 13. aprila omagal pod težo let in zavedno zapri svoje trudne oči eden najstarejših Slovencev — trindesetletni Jože Benedik.

Pokojujnik je bila prava gorenjska korenina, kakršnih je dandanes le malo. Znan je bil širom Slovenije, kajti doberšen del svojega dolgega življenja je preživel na sv. Joštu, kamor še vedno trumoma romajo naši ljudje.

Nikdar ni bil resno bolan in je bil še dosti trden do lanske jeseni. Telo mu je opešalo, toda duh mu je bil do zadnjega svež.

Zapustil je sinova Ludvika in Janeza, hčer Franco, celo vrsto vnukov in vnukinj ter drugega sorodstva.

Prijatelju Ludviku, managerju Glasa Naroda izrekamo iskreno sožalje ob nenadomestljivi izgubi dobrega očeta.

TAT UKRADEL STRUP

Chicago, Ill., 16. aprila. — Ako bo tat, ki je odnesel kovček G. W. Amersona, pregledal svoj plen, bo zelo začuden.

V kovčku je bilo namreč: Pol funta arzenika; zavitek strupa za podgane; steklenica zdrobljenega stekla; steklenica tekočine za stenice.

— V kovčku je dovolj strupa, da umori 40 ljudi, — je rekel G. W. Amerson, ki je ravnatelj tovarne za izdelovanje strupa za razno mrčes.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MAGISTRAT ANTON

Napísate mi idilo o pomladi, mi je dejal učitelj in si brisal očala. Bil je majhen mož in značilni ga je nervozen kašelj, ki se je siljal kakor kratko lajanje majhne- ga psa. Njegov obraz je bil suh in rumenkast, samo nekaj ga je oživljalo, to so bile njegove žive oči. Ali ste imeli v roki že ujetega ptiča in ste mu pogledali v oči? Neko tajno hrepenenje ste videli in neko žalost, pa je bilo vendar vse živo in polno življenja.

Prišlo mi je že na misel, da bi vtaknil v spis dva mlada človeka, ki se ljubita. To vendar spada k pomladi, ne? Pisal sem zopet in si v sanjah ustvaril podobo krasne žene. Mehke, črne kodre, ki so nujgajivo obdajali obrazek, malo zarogel obrazek, kakor ga imajo žene iz južnih krajev. Opisal sem oči, dvoje velikih, mehkih oči ki so bile, kakor oči srne, vedno malo vlažne in ki so bile zrcalo duše. Se dolgo trepalnice, fine črte tenkih obrvi in krasna usta nisem pozabil. Lovil sem v najlepših, najmilnejših izrazih, da bi opeval njeno lepoto in dal sem ji ime Nada.

Ko sem končal spis, ki je skoraj narastel v roman, sem že zdavnaj pozabil na pomlad in sem sanjal le o ženi, katero sem opisal. Veseli sem se že, kaj bo porekel magister Anton k mojemu delu. Razposajen sem bil, skakal in zvižgal sem in tekel k Antonu, da me pohvali. Sedel je v svoji tihi sobici in bosi ko sem vstopil, je pospravil nekaj listov v miznico. Kašljal je suho in nemo pokazal na stol. Njegovi tenki, koščeni prsti so krčevito stisnili robcu na usta.

Takrat sem imel občutek, kakor da bi ga bil neprijetno iznenadil in mu prikrajšal nekaj užitek in nikdar več me ta misel ni zapustila. Dal sem mu spis, šest ozko popisanih, s črnolom namazanih polin nemo čakal, kedaj bo izpregovoril kritiko.

Se zdaj ga vidim: sedel je pri mizi, napol obrnjen v stran od mene, tako da sem videl njegov profil. V rokah je držal svinčnik in tu pa tam črtal kako besedo, ali se ga nasmehnil. Ljubil sem ta njegovo smehljaj, bil je skoraj otroški, malo ironičen in tako neskončno čudov. Bistro sem ga opazoval, ker sem hotel že v naprej izvedeti ocnico spisa. Skoro nehoti sem opazil globoko jamico, katero je imel za ušesi. Prestrašil sem se in nekaj me je zabolelo v srcu in zloben glas v meni je slišal "jetika".

Moralo je biti baš na mestu, kjer

sem opisal ženo, katere lik se mi je bil iztrgal iz duše, ko sem zapazil, da se je Antonov obraz izpremenil. Tako rumen je postal, tako sila bolesten izraz je bil v njem, da sem se ustrašil. Tenke ustne je stisnil in videl sem, kako so trepetale v kotih. Pogledal me je z očmi ranjene živali. "Nada" je zamrmral, "Nada" in njegov glas je bil kakor jek. Nato je pograbil klobuk in hipoma odšel.

Slutil sem, da sem ga spomnil na davno minule čase, da sem mu s tem raztrgal v srcu pekoče še ne zaceljene rane. Vedel sem, da se je nekdo v njegovi mladosti odigrala tragedija.

Tisto noč ga ni bilo nazaj. Spizil sem se v svojo sobo kakor tat in tiho gledal skozi okno. Pred sabo sem videl sliko žene, ki sem jo opisal, videl sem potezo za potezo na njenem obrazu, dokler ni izginila v gosti, sivi megli in se prikazala zopet kot trda, rumena krinka.

Luna je že sijala skozi okno in lila svoje čudno bele lise na pot, ko sem se vzdrnil s trudnimi, drsajočimi koraki sem šel zopet v Antonovo sobo. Potrkal sem in plaho pritisnil na kljuko. Odpril sem vrata, a v sobi ni bilo nikogar. Samo v senči sem čutil obraz, rumeno krinko, ki me je zasledovala z zlobnimi očmi. Stal sem nem, s srcem polnim strahu in nisem se mogel gneti. Veter je šuštel skozi trto pri oknu in nekje je skovikl skovir z žalostnim, zategnjenim glasom. Še vedno sem videl rumeno masko v temi in te grozne, zlobne oči. Šele, ko je veter zapahnil vrata, sem se zbudil kakor iz groznih sanj. Zbežal sem, kakor da bi me zasledovala smrt in se skrili v postelj pod odejo. Tako sem zaspal. Zbudil me je vihar, ki je trgal po strehi. Luno je zakril temen, gost oblak in drevesa v vrtu so ječala. V glavi mi je bilo pušto in prazno, odeja težka in svinčena.

Tisto noč sem si najbolje za-

pomnil v svojem življenju. Strana je bila in dolga, bil sem sam, čisto sam in se nisem upal odpreti oči. V polsnu sem videl magistra Antona. Ležal je na postelji, z obrazom kakor rumena krinka in bruhal kri. Robec, ki ga je držal v roki, je bil ves rdeč, njegovi koščeni prsti so bili zamazani od krvi in rdeči. Zažugal mi je in rekel z lajajočim glasom: — Ti so kriv, ti! Skozj zobe je sikal ime, "Nada".

Potem je slika izginila. Odprl sem oči in v jutranjem svitu mi je bila soba mračna in pušta. Počasi je prilezel dan. Kakor polž se je plazil čez goro in prinesel svojo meglo. Počasi, monotono je kapljal dež na šipe. Kaplja za kapljo, prestanek med vsako se mi je zdel večer.

Potem so me klicali k zajtrku. Mesto, kjer je navadno sedel magister Anton, je bilo prazno. Pogoltnil sem kosček kruha in odšel. Tiho, počaje sem potrkal na Antonovo sobo.

Slišal sem navadni kašelj, le še hušji se mi je zdel. Magister Anton je ležal v postelji obleden in premočen do kože. Mrzlica ga je tresla, lovil je svojo roko in me pogledal z vročimi očmi. — Sedel — je mrmral. Sedel sem na postelji. Njegove vlažne, koščene roke so se oprijele mojih in zdelo se mi je, da jih hoče božati.

In začel je pripovedovati. V kratkih stavkih, včasih skoraj brez zveze, v presledkih, v katerih ga je mučil kašelj. Domače učitelje v Trstu spoznal ženo, katero je ljubil. Nada... hotel jo je poročiti... ona lepa... kakor v mojem spisu... še lepša... v miznici pisma od nje... zadnja... dva dni pred poroko Adolfo... mornariški častnik... v njenem objemu... Anton ga sune z nožem... ni morilec, ne... Adolfo je okrevala... a Nada... Nada je šla z onim...

Kašljal je zopet in robcu se je rdeče porbarval. Ustrašil sem se in zaklical. Vedno več in več je prišlo te strašne krvi iz njegovih ust. Zamazala je robcu, njegove prste, odejo, vse, vse...

Pisma sežgati... ne citati... mi je dejal z nadčloveškim naporom neredne besede so bile le že grganje.

Služkinja je pritekla in mati. Zdravnik je prišel in napravil resen obraz. Vsa hiša je bila tiha in žalostna, kajti magister Anton je bil očetov prijatelj in je spadal k družini. Zdravnik, zdravnik ga je privedel oče, napol onemogočen, bolnega in od takrat je ostal pri nas.

Tri dni je še živel, potem je zaspal. Natanko se še spominjam večerje na dan njegove smrti. Vse je bilo tiho in jedli nismo skoraj nič. Neka tihina je vladala v sobi, kakor tuman, strašen oblak. Sobe, je na glas zajokala. Tedaj je prišlo kakor odrešenje čez nas. Tu di mati je začela jokati in jaz. Tiho sem jokal in solze so mi teklo po obrazu, skozi prste na beli mizni prt.

Potem je bil pogreb. Duhovnik je z zategnjenim glasom molil latinsko molitev. Kakor od dalec je donela na moje uho. Gledal sem le vedno in vedno na belo rakev in na strašno temno jamo, ki se je zvala grob. Duhovnik je končal. Poškropil je krsto in slišal sem, kako je nekdo zajokal. Nato so prijeli moške krsto in jo počasi spuštali v globino. Z majhnimi lopaticami smo sipali pesek nanjo. — Mračen in zamolkel glas je začel v grobu. Bil je zadnji pozdrav Antona.

Zvečer sem se znašel v njegovi sobi. Počasi sem vzel pisma iz miznice. Spoznal se liste, ki jih je bil skrtil takrat, ko sem prišel k nemu. Nisem jih hotel pogledati, a drobna ženska pisava mi je silila v oči.

Prižgal sem svečo. List za listom sem počasi držal nad plamenom in v srcu sem začutil zlobno zadovoljstvo, ker je plamen tako hitro požrl papir.

Ko sem unčil zadnje pismo, sem se oddahnil. Slika črne, demonske žene, je počasi izginila, a v dušo se mi je prikradla zopet slika Antona, ko mu je tekla kri iz ust in ko je umiral... robcu zamazan, ves rdeč od krvi, in prsti rdeči in odeja, vse, vse...

ISČE SLUŽBO. Slovenka srednje starosti želi dobiti službo pri majhni slovenski družini. — Pišite na: — Tessie Herman, 2634 -Sweetland Street, Scranton, Pa.

PESNIK in BANDIT Spisal AL. JENNINGS

Houston in Love sta bila oproščena! To, kar sem šest mesecev s strahom pričakoval, se je izpolnilo. Po prvem strahu me je navdala hladna, besna odločnost. Vedel sem, da bom moral zdaj izvršiti z mirnim premislekom, kar sem hotel v razburjeni strasti storiti že tedaj.

Ne želja po krvi, temveč neka divja slapa po maščevanju me je gnala petinsedemdeset angleških milj do hiše mojega očeta.

Udarci kopit mojega konja pred njegovimi vrati so ga spravili kvišku. Ko me je zagledal, je bil kakor okamenel. Pomutil sem mu roko, pa je ni sprejel.

— Kaj si storil? — Še nikoli niso njegove oči tako mrzlo in sovražno zrlé vame.

— Kaj naj to pomeni? — Segel je v žep, izvlekel nekakšen postiskan list in mi ga dal prebrati.

Nagrada za aretacijo Al Jenningsa! — je stalo na njem. Zasledovan zaradi roparskega napada na ekspresni vlak na Santa Fe.

Takoj mi je bilo vse jasno. To je bilo delo Houstona in Loveja. Hotela sta se me iznebiti. Skrbelo ju je. Z novim strahopetnim napadom sta se hotela rešiti.

— Mene se ta stvar prav nič ne tiče, sem vrgel očetu nazaj, meni je od hudice žal. Jeza me je pograbila in me dušila za glavo. Hudič me naj vzame, če sem imel kaj opravka s to rečjo. Ampak za to bomo še morali poravnati račun.

— Če res nisi imel opravka s to stvarjo, se pa javi sodišču in se brani. Na ta način jih boš najlepše poplačal.

Eden tistih naglih, trdih prehodov od ukaza do prošnje, ki jih je znal moj oče, je omilil njegov obraz.

— Kaj hoče našemu imenu sramoto delati? — me je vprašal.

— Hudič naj vzame ime in zakon in vse, kar je v zvezi s tem. Jaz sovražim vse.

— Če pojdem ne morem dokazati moje nedolžnosti, — sem rekel. — Ne Harlisovi farmi so banditi doma. Teh ne morem voditi pred sodišče in ž njimi dokazovati svojega alibija. Harlisa samega pa takrat ni bilo doma. Če se javim, ne bom mogel dokazati svoje nedolžnosti.

— Potemtakem si torej kriv? — V vsej divjini in brezpravnosti moje prve mladosti, niti v vsej bolesti od žalosti in želje po maščevanju nad umorom mojega brata me še ni nikoli prevzel tako viharjen naval silovitih čuvstev kakor tedaj. Če mi niti oče ne veruje, česa naj pričakujem od sovražnikov?

Zapustil sem hitro svojega očeta, kakor ves pretepen od nekega brezupnega, neutoženega besa. Želel sem si, da bi se nekaj zgodilo, kar bi me enkrat za vselej spravilo nekam daleč čez mejo.

Spal sem zunaj na farmi in sem drugo jutro odšel proti Arbeki. Prejšnji dan nisem ničesar zavžil. Ob deželi cesti, ki je držala skozi gozd, je zapadno od trdnjave Smith stala majhna trgovinica. Človek bi bil lahko skoraj vsa njeno kramo odnesel na svojem sedlu.

Pet mož je sedelo na klopi blizu konjskega korita, ko sem ovil vajeti okrog kola. Njihovi konji so bili privezani zraven. Po njihovi zmanjosti nisem mogel uginiti, ali so kakšni konjski tatovi ali uradniki. Če je kakšna razlika med enimi in drugimi, gre ta razlika gotovo konjskim tatovom v dobro.

Kupil sem si sira in dvopeka. Ko sem spet prišel ven, mojega konja nikjer ni bilo več.

sem videl svojega konja, kako se pase. — Stekel sem za njim, planil nanj in ga pogljal, kar prileti krogla mimo mene. Potem še ena, potem silovit pek, cela salva — in v naslednjem trenutku je moj konj omahnil na stran, se zgrudil in mojo nogo ujed pod sebe.

Bili so oboroženi stražniki, ki so jih bili poslali, da me ulove. Prišlo jih je pet na enega, pa si niso upali poizkusiti, da bi me prijeli kar na verandi. Streljali so name, ne da bi me bili pozvali, naj se jim udam. Bolje se jim je zdelo, da osumljenega razbojnika in napadalec na vlak ujamemo mrtvega kakor živega. Na ta način bi vprašanje krivde najhitreje rešeno in nagrada bi jim bila na njihovo veliko zadovoljnost enkrat za vselej.

Oprostil sem se konja ter začel streljati kakor blazen in videl sem, kako sta padla dva izmed njih. Skril sem se za drevo, da sem nabil še enkrat, potem pa sem začel stopati proti vratom trgovine in sem streljal in streljal. Dva izmed njih sta ušla v gozd.

Ko sem se približal trgovini, se je peti ravno kobalil v gmovje. Planil sem v hišo, vzlet skok in razbil vse, kar je bilo v nji. Kramar je prilezel izza prazne tone za kiso. Meni je bilo vseeno, kaj počnem. Zahrbnost njihovega napada me je spravila iz sebe.

Poslal sem kroglo za njim, ko je smuknil skozi zadnja vrata. Predal v trgovskem pultu je bil odprt, sedemindvajset in pol dolarja je ležalo v njem. Pobral sem jih. Ni mi bilo treba denarja, toda ta tatvina me je navdajala z občutkom sreče. Zdal sem napravil odločilni korak. Zdal sem bil v resnici zločinec. Izbral sem si svoj delež in sem šel med bandite. Privikral, odkar je umrl Ed, je v nemi spet vladal mir. Vedel sem, da imam zdaj celo tolpo na svoji strani do konca dni.

Zlezel sem na visokega, jekleno-sivega konja, ki je stal zmaj sredi hrušča in trušča, ne da bi se bil dal motiti, in sem jahal nazaj proti Harlisovi farmi. Moja noga je v skornju drsela gor in dol. Pogledal sem po nji.

Skorenj je bil poln krvi. Ena krogla mi je zadela mišice na gležnju. Z žepnim nožikom sem jo izbežal iz rane in sem luknjo zamašil z gobovino.

Ko sem prišel na farmo, se nisem ustavljal pri hiši, temveč sem jahal proti mestu, skritem v gozdu. Ko sem se bližal, me je nenadoma prevzel čuvstvo strahu. Bilo je pozno po polnoči, toda oni so kurili svetel ogenj. Eden izmed ljudi je previdno vstal in gledal proti meni.

NADALJEVANJE SLEDI

DENARNE POŠILJKE Mi že nad 12 let pošiljamo denar v stari kraj. Za dinarje in lire so sedaj te-le cene: ... LEO ZAKRAJŠEK General Travel Service 1359 - 2nd Ave., New York, N. Y.

Knjigarna "Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y. POVESTI in ROMANI: Amerika, povsod dobro, doma najbolje... Čarovnica... Cvetina Borogradska... Drobiz, in razne povesti... Dvoje velikih, mehkih oči...

Ljubiteljem leposlovja Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne. Knjigarna "Glas Naroda"

